

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 18P/154/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7112222377
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Žáková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2014:7112222377.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Žákovou Máriou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. X. F., A.. XX.X.XXXX, bytom u matky, zast. kol. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice na návrh matky: Y. S., A.. X.X.XXXX, W. O., A. S. Č.. XX, za účasti otca: B. F., A.. X.XX.XXXX, W. O., Q. Č.. XX v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného takto

rozhodol:

Z v y š u j e výživné zo strany otca, ktoré výživné bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 5.11.2009, č.k. 21P 161/2009-32 pre mal. X. F., A.. XX.X.XXXX zo sumy 50 EUR na sumu 60 EUR mesačne od 1.9.2012 do budúca, ktoré výživné je otec povinný platiť do rúk matky, vždy do 15-tého dňa toho ktorého mesiaca vopred.

V prevyšujúcej časti návrh matky na zvýšenie výživného z a m i e t a .

Dlžné výživné, ktoré vzniklo za obdobie od 1.9.2012 do 30.4.2014 v sume 200 EUR, súd p o v o ľ u j e otcovi splácať mesačne po 10 EUR spolu s bežným výživným do rúk matky počínajúc mesiacom máj 2014 až do zaplatenia, pod následkom straty výhody splátok.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

Matka sa návrhom, ktorý podala súdu dňa 31.8.2012 domáhala voči otcovi mal. X. F., A.. XX.X.XXXX zvýšenia výživného, ktoré výživné bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 5.11.2009 č.k. 21P 161/2009. Týmto rozsudkom bola maloletá zverená do jej osobnej starostlivosti a výživné zo strany otca bolo určené od 1.11.2009 sumou 50 EUR mesačne. Matka podaným návrhom žiadala o zvýšenie výživného zo sumy 50 EUR mesačne na sumu 110 EUR mesačne od 1.11.2010. Svoj návrh odôvodnila tým, že od poslednej úpravy výživného sa zmenili pomery tak na jej strane, ako aj na strane maloletej. V októbri 2010 ukončila družobný pomer so svojim druhom L. O., otcom jej druhej dcéry, mal. B. O. a pre nedostatok finančných prostriedkov sa presťahovala v novembri 2010 s obidvomi deťmi do X. O. G. na Y. Č.. X Q. O.. Výdavky súvisiace s maloletou sa zvýšili jej nástupom na Základnú školu, W. Č.. XX Q. O., ako aj z dôvodu jej fyzického a psychického rastu, s tým súvisiacimi nákladmi na ošatenie, hygienické potreby, hračky, školské potreby a podobne. Napriek tomu, že otec najprv sľúbil pomôcť s výdavkami súvisiacimi s jej nástupom do školy, nakoniec však k tomu ničím neprispel. Výživné je z jeho strany platené nepravideľne.

Otec sa písomne k návrhu matky nevyjadril.

Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom účastníkov konania, pripojeným spisom Okresného súdu Košice I sp. zn. 21P 161/2009, listinnými dôkazmi vyžiadanými súdom, ako aj predloženými účastníkmi konania a zistil nasledujúci skutkový a právny stav:

Mal. X. F., A.. XX.X.XXXX sa narodila z družobného pomeru svojich rodičov, ktorí žili v spoločnej domácnosti do konca augusta 2008. Vzhľadom na ich rozchod, na základe návrhu matky, súd upravoval rodičovské práva a povinnosti voči maloletej rozsudkom zo dňa 5.11.2009 č.k. 21P 161/2009-32. Týmto rozsudkom bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti svojej matky, výživné zo strany otca bolo určené za obdobie od 1.9.2008 do 31.10.2009 vo výške 24,50 EUR mesačne a od 1.11.2009 do budúca vo výške 50 EUR mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 5.1.2010. V čase tohto súdneho rozhodnutia otec maloletej pracoval od 2.11.2009 vo firme C. O. ako skladník, kde jeho základný plat predstavoval 415 EUR v hrubom. Žil u svojej matky, ktorej ničím do spoločnej domácnosti neprispieval. Matka v čase tohto súdneho rozhodnutia bola nezamestnaná a poberala dávku sociálnej pomoci vo výške 221 EUR. Žila v spoločnej domácnosti so svojim priateľom, ktorý zarábala 350 EUR mesačne. Maloletá v tom čase navštevovala materskú škôlku.

Matka vo svojej výpovedi uviedla, že od času tohto súdneho rozhodnutia maloletá od 1.9.2012 nastúpila do 1. ročníka ZŠ, predložila súdu rozhodnutie ZŠ W. Č.. XX, O. o prijatí do 1. ročníka tejto školy zo dňa 23.5.2012. Matka bola do 13.1.2013 na rodičovskej dovolenke s mal. B. O., A.. XX.X.XXXX z jej družobného pomeru s L. O., s ktorým však v čase podania návrhu už nežila v spoločnej domácnosti. Matka žila s oboma deťmi v X. O. G. na Y. Č.. X Q. O. s tým, že koncom februára 2013 musela toto stredisko opustiť, pretože už jej zmluva predĺžená nebola. Od toho času si prenajala byt na A. S. Č.. XX Q. O.. Kým bola matka na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovské dávky vo výške 194,70 EUR a rodinné prídavky na dve mal. deti vo výške 45,08 EUR. Následne nastúpila pracovať na základe dohody o vykonaní práce, ktorú mala uzavretú s firmou G. A. X..H..E.. a dohodnutú odmenu 1,941 EUR za hodinu práce s tým, že bola umiestnená ako telefonistka vo Q. O..

Maloletá od 1.9.2012 navštevuje ZŠ, je zdravá, avšak matka mala zvýšené výdavky začiatkom školského roka so zaplatením všetkých poplatkov v škole a nákupom školských potrieb maloletej. Stálo ju to asi 150 EUR. Okrem toho matka pravidelne mesačne zakupuje maloletej mesačník MHD po 10 EUR a stravu v škole, za ktorú však matka neplatila. Uviedla, že otec na maloletú posielal výživné nepravidelne, a preto bol aj trestne stíhaný a trestným rozkazom Okresného súdu Košice I sp. zn. 4T 99/2012 bol uznaný vinným, že sa dopustil zanedbania povinnej výživy a z dlžného výživného otec zaplatil 110 EUR.

Otec vo svojej výpovedi uviedol, že od dátumu podania návrhu matky na súd o zvýšenie výživného, t.j. od 1.9.2012 jeho príjmy boli rôznorodé, pretože určitý čas bol aj nezamestnaný, a práve z toho dôvodu je nútený doposiaľ žiť v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi. V podstate, keď bol nezamestnaný, nemal žiaden príjem a živili ho rodičia. Nebol však ani evidovaný na úrade práce a hľadal si zamestnanie sám. V septembri 2012 bol určitú krátku dobu zamestnaný v spoločnosti M. X., X..H..E., kde zarobil okolo 51 EUR. Následne v mesiacoch október, november, december 2012 zamestnaný nebol a v mesiaci január 2013 pracoval brigádnicky v záložni G. W., kde mu vyplatili asi 150 EUR. V mesiacoch február, marec a apríl bol zamestnaný vo firme C., prostredníctvom personálnej agentúry a od 15.5.2013 sa zamestnal u svojho terajšieho zamestnávateľa M. X. X..H..E... Jeho priemerný čistý mesačný príjem u tohto zamestnávateľa je 300 EUR, a preto uviedol, že nemá z čoho prispievať na zvýšené výživné pre maloletú. Snaží sa z tohto príjmu platiť aspoň to výživné, ktoré mu bolo doposiaľ určené sumou 50 EUR mesačne, avšak ešte stále má dlh aj na výživnom za obdobie, keď výživné neplatil z dôvodu nezamestnanosti. Do spoločnej domácnosti svojich rodičov prispieva 50 EUR mesačne, avšak z jeho príjmu mu sťahujú dlhy, ktoré mal a voči ktorým sa vedie exekúcia. Jemu z výplaty je vyplatených asi 200 EUR, z ktorých mu po zaplatení výživného a príspevku do domácnosti rodičov zostáva 100, niekedy 80 EUR. Čo sa týka ukončenia pracovného pomeru vo firme C., v ktorej pracoval v čase predchádzajúceho súdneho rozhodnutia, otec uviedol, že v tejto firme pracoval ako skladník, jeho čistý príjem mohol predstavovať 415 EUR. Firma menila svoje pôsobisko a polovičke skladníkov zvýšila platy, avšak jemu nechali plat pôvodný, preto sa rozhodol, že ukončí pracovný pomer dohodou. Následne sa už nezamestnal na riadny pracovný pomer a pracoval tak, ako to uviedol. Naposledy sa znova zamestnal na riadny pracovný pomer až vo firme M. X. X..H..E...

Podľa dohody o vykonaní, ktorá bola uzavretá medzi matkou a G. A., personálnou agentúrou vyplýva, že na základe tejto dohody bola dohodnutá odmena za vykonanú prácu vo výške 1,941 EUR. Matka

uviedla, že po ukončení tejto dohody zostala zamestnaná vo firme Q. I. I., kde zarába 500 až 600 EUR mesačne. Riadna pracovná zmluva bola uzavretá od 1.10.2013. Ďalej uviedla, že žiadala zvýšiť výživné zo strany otca pre maloletú pozadu od 1.11.2010, čo odôvodňovala tým, že návrh na zvýšenie výživného nepodávala skôr z dôvodu, že žila v krízovom centre spolu s maloletou, tam nemala nejaké zvýšené výdavky, pretože stravu jej hradil úrad práce a platila nízke čiastky za bývanie okolo 80 EUR. Okrem toho poberala rodičovský príspevok na mladšiu dcéru, takže v tom čase nepovažovala za potrebné dávať návrh na zvýšenie výživného.

Z opisu mzdového listu matky súd zistil, že jej priemerný čistý mesačný príjem predstavuje za obdobie od októbra 2013 do februára 2014 - 516,60 EUR.

Príjem na strane otca v spoločnosti M. X. X..H..E.. predstavuje podľa opisu mzdového listu za obdobie od mája 2013 do decembra 2013 v sume 287 EUR v čistom, avšak za mesiac január 2014, je to čistá mesačná mzda 304,17 EUR.

Podľa ust. § 75 ods. 1,2 cit. zákona pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa ust. § 76 ods. 1,2 cit. zákona výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. Proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

Podľa ust. § 77 ods. 1,2 cit. zákona právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premičujú.

Podľa ust. § 78 ods. 1,2,3 cit. zákona dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa ust. § 62 ods. 1,2,3,4,5, cit. zákona plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 163 ods. 1 O.s.p. rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Pri posudzovaní zmenených pomerov treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti rodičov je taká zmena okolností, za ktorých bolo doteraz výživné určené, čo sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov. Nemôže sa jednať o obyčajnú zmenu pomerov na strane účastníkov konania, ale o kvalifikovanú, podstatnú zmenu pomerov. Nie je žiaduce a prípustné reparovať právoplatné súdne rozhodnutie

pre nepodstatnú zmenu pomerov. Pre zistenie podstatnej zmeny pomerov súd postupuje stále porovnávaním stavu v čase predchádzajúceho súdneho rozhodnutia so stavom súčasným.

Základnými kritériami od ktorých sa odvíja výška výživného sú predovšetkým schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča a odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. Dieťaťu je tým zo zákona priznané právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

Na základe vykonaného dokazovania, cit. zák. ustanovení a vyššie uvedených zásad pre úpravu výživného, súd dospel k tomu záveru, že sú splnené podmienky pre zvýšenie výživného zo strany otca pre mal. X.. Potreby maloletej sa nástupom na základnú školu podstatne zvýšili a preto na jej strane sú splnené zákonné podmienky pre zvýšenie výživného.

Zo strany otca je možné zvýšiť výživné pre mal. X. F. zo sumy 50 EUR na sumu 60 EUR mesačne od 1.9.2012 do budúca. Pri tomto rozhodnutí súd prihliadol na skutočnosť, že otec sa bez vážneho dôvodu vzdal svojho zamestnania vo firme C., kde dosahoval podľa jeho vyjadrenia čistý príjem 415 EUR mesačne. Napriek tomuto príjmu sa vzdal tohto príjmu, pretože ukončil pracovný pomer v tejto spoločnosti dohodou, v čase po predchádzajúcom rozhodnutí súdu o výživnom. Následne sa už nevedel zamestnať na riadny pracovný pomer, v čase od podania návrhu mal príjmy iba z brigádnickej činnosti a opätovne riadny pracovný pomer uzavrel až od 13.5.2013 vo firme M. X., X..H..E..

Vzhľadom na takéto zvýšenie výživného súd návrh matky v prevyšujúcej časti týkajúcej sa zvýšenia výživného zamietol a zároveň zamietol návrh matky aj na zvýšenie výživného za obdobie pred podaním návrhu z toho dôvodu, že matka spiatočné zvýšenie výživného neodôvodnila žiadnymi mimoriadnymi okolnosťami, ktoré by jej bránili podať návrh na zvýšenie výživného skôr.

Otcovi vzniklo za obdobie zvýšenia výživného od 1.9.2012 do 30.4.2014 t.j. do konca mesiace v ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku súdu, dlžné výživné za 20 mesiacov po 10 EUR, spolu v sume 200 EUR. Toto dlžné výživné súd povolil otcovi splácať po 10 EUR mesačne spolu s bežným výživným, v súlade s ust. § 160 ods. 1 O.s.p. a zároveň mu určil podmienky zročnosti týchto splátok. Povolenie splátok je odôvodnené terajšími príjmami otca, ktoré sú veľmi obmedzené.

Výrok o trovách konania vyplýva z ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 205 ods. 2 O.s.p.:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.